

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Notæ in §.II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

animas percutit, ipsiusque Genitricis, cuius factum agitur, ipso facto incurrat, & maledictione perpetuâ feriatur; quos quidem in vasa bonorum Ecclesiasticorum constat à Patre, & Filio, & Spiritu S. condemnatos esse, & deputabuntur, ubi vermis eorum non morietur, & ignis non extinguetur; quia DEO adversantes. In cuius donationis nostræ testimonium, & robur perpetuò valiturum, præsentibus litteras fieri volumus, sigillorum nostrorum appensione, & munimine roboratas. Datum Pragæ Anno Domini Millesimo trecentesimo quinquagesimo Jubileo. X. Calend. Novembr.

Sigillum Arnesti DEI gratiâ Archiepiscopi Sanctæ Ecclesiæ Pragensis.

Sigillum Smilonis, Sigillum Wilhelmi
Utriusq; Equus dimidius frenatus, ut Malovecorum esse solet.

Notæ in §. II.

Ipsas foundationis litteras. Magna cum admiratione mea geminas Originales foundationis litteras in Manuscriptis membranis inveni, quæ non parum in quibusdam adjunctis differunt. Quas verò hic recitavi, datæ sunt. A. 1350. Jubileo, X. Cal. Novembris. Altera 1352. die 22. Mensis Martij. Priores sigilla habent. incorrupta: Archiepiscopi Arnesti, tum Fratrum ejus Smilonis & Vilhelmi; posteriores idem sigillum Archiepiscopale Arnesti. &

Litteræ Foundationis ab Arnesto geminæ, & multum differentes.

præ-

præterea Capituli S. Pragensis Ecclesiæ, itidem illasa. Vnde ea litterarum diversitas nata sit, & quid sibi velis, fateor me ignorare. Referam tamen fideliter, ubi differunt: In primis igitur posteriores litteræ, Anni videlicet 1352. omittunt illud: Smilo & Vilhelmus, usq; ad verba de Pordubiz. Deinde post illa: Domini Caroli Romanorum Regis speciali licentiâ & consensu; addunt: pro pecunijs, de Nostris & Archiepiscopatus nostri bonis discretis, proventibus, ad nostram duntaxat mensam Archiepiscopalem spectantibus pro nobis, ac usibus nostris recollectis, reservatis, & reconditis. Quas quidem pecunias, expensarum sumtus moderando, parcius viventes recollegimus, reservavimus, & recondimus, de voluntate & expresso consensu honorabilium virorum Dominorum Prædicatorum Decani, Sdellai Scholastici, ac totius Ecclesiæ nostræ Pragensis Capituli; habito tamen cum Decano, Scholastico, totoque Capitulo prædictis, super præmissis & infrascriptis, tractatu solenni, ipso quoque sæpius repetito, absque omni profus Archiepiscopatus nostri, ac prætaxatæ mensæ nostræ bonorum læsione, seu præjudicio qualicunque, eminens, seu emtionis titulo, & Jure hæreditario duximus comparanda, &c.

Rursus, loco illius, quod in prioribus litteris positum invenitur: Pro nostrorum ac Parentum nostrorum. In posterioribus litteris est: pro nostrorum, ac omnium Christi fidelium redemptione, &c. Ex mera liberalitate additur: dotantes concedimus, conferimus, & donamus, ac donationis, & dotationis titulo assignamus, omne Jus proprietatis, &c. Post illa verba: in castro Glacensi sita: adduntur: nec non villam Kostomlat sub monte Ripino sitam cum araturis sive robotis, agris cultis & incultis, cum Censibus, &c. Bona prædicta qualibet infuturum: in postremis sequitur: Addidimus etiam ad prædicta, quod Præpositus & Canonici Regulares, qui sunt & pro tempore fuerint, nobis de hac luce subtractis, de redditibus, sive proventibus suis, & sui Monasterij prædicti quinque marcas argenti grossorum Pragensium, sexaginta quatuor grossos pro marca computando, in Nostræ commemoratione Anniversarij, Dominis Canonicis, & Ministris

Auxilium fundationem Arnestus.

Anniversarium mortis Arnesti.

fr̄is Ecclesiæ Nostræ Pragensis annis singulis, qui in eadem Ec-
clesia, in dicto Nostro Anniversario interfuerint, per quindenam,
ante diem Anniversarij nostri sub pœna dupli; quam, contrarium
facientes, ipso facto incurrere volumus, solvere teneantur, & 16.
reliquos pro ejusdem Missæ offertorio deputamus. Præterea di-
cit Canon, &c. *In cuius rei testimonium*: Sigillorum nostrorum,
& Capituli Pragensis prædicti appensione &c. *Datum Praga 1352.*
die 22. Mensis Martij. Sciendum est ex Chronico M. S. Glacensi
A. 1484. Pragense Capitulum petisse à Preposito illas quinq; marcas,
per D. Blasium Canonicum Prag: feriâ IV. in festis Paschalibus: ne-
gavit Prepositus se debere ob plurimas causas; nunquam ab anteces-
soribus mentionem factam, sine dubio compositionem intercessisse, ami-
sisse Monasterium Bona in Bohemia, &c. *Lis tracta est usq; ad*
A. 1487. quo datis Pragâ litteris 17. Junij, ob paupertatē Monasterij,
Capitulum Preposito Glacensi omnis remittit. Vide Chronicon. Hac
acta coram Principe Henrico Regis Georgij filio:

Neque hâc securitate contentus, Nullam un- Neta bene: li-
berantur bona
Canobij ab
omnibus tribu-
tu.
quam donationem aut fundationem tot Regum, ac Caesarum, ac Prin-
cipum litteris confirmatam vidi, quàm hac Arnesti fundatio. Ca-
rolus Imp. A. 1350. X. Cal. Novembris Bullam auream edidit, &
ab omnibus stauris, & regijs servitijs Schwedeldorffenses, & alios
Monasterij subditos absolvit. Plures sunt in hanc sententiam Ca-
roli littera (Fascicul. litter. N. 45.) A. 1350. absolvit à sua subje-
ctione, Scultetos pagorum, & donat illos Arnesto, & hic Mona-
sterio. De Clemente VI. jam dixi: Bullam auream Parentis recitat. De aurea Bul-
la Elurius in:
Glaciogr. p. 26
c. 3. sect. 1.
& confirmat Weneeslaus Romanorum & Bohemia Rex, & omnem
immunitatem operum, & staurarum concedit, recitatq; alias Caroli
litteras similes de Kostomlat, quas confirmat. *Datum in Burgleis*
A. 1384. 26. Junij. Idem Privilegium approbat Joannes Dux Op-
paviensis, qui se regiâ autoritate Coronæ Bohemiæ Capitaneum
in Glatz subscribit, A. 1409. Idem approbat Jodocus Marchio
Moraviæ; idem Joannes Archiepiscopus Prag. eadem omnia plu-
rimis litteris confirmat. Sigismundus Imperator A. 1434. 3. Mar-
tij.

ry, & 28. Martij, & 12. Maij Basileâ: *Quarta littera sunt ad Hakonem de Waldstein (A. 1437. die Natiuitatis B. V.) Capitaneum Glacensem de immunitate subditorum Monasterij. Sigismundi litteras inserit suis Synodus Basileensis A. 1430. 15. Cal. Septembr. Et ante id A. 1434. 4. Cal. Iulij eadem Synodus, ab omnibus oneribus Monasterij subditos liberat, & contra injurias secularium, tutores Monasterio constituit Episcopos Olomucensem & Wratislaviensem. Nec Monasterio defuit Albertus Boh. Rex, qui eadem omnia confirmat, Wratislavia A. 1438. 4. Decembris. Idem praestitit Henricus senior Dux Münsterbergensis A. 1475. die S. Galli, & A. 1499. Albertus, Georgius & Carolus Duces Münsterbergici, & tandem Ferdinandus I. A. 1528. 17. Septembr.*

Arnesti laudes in Caesaris litteris.

Multa in hisce litteris passim Arnesti commendatio est. Sigismundus Imper. Basileâ A. 1434. 28. Martij ad civitates scribens: Nôstis clarè, quomodo Serenissimus Princeps, divæ memoriae genitor noster carissimus D. Carolus, nec non Venerabilis Arnestus Archiepiscopus Pragensis, instinctu Spiritûs sancti, piâ devotione permoti, Monasterium B. M. V. in Glatz erexerunt.

In fasciculo membran. litterarum Caroli N. 45.

In ejusdem Sigismundi litteris, datis A. 1438. 15. Cal. Sept. quas Wratislaviensis Senatus germanicè reddidit, appellatur sceltiger Gedächtnuß Erzbischoff Arnestus. Carolus IV. ad Magistros Civium & Scabios Glacenses Nürimbergâ 12 Augusti Anno Imperij Rom. 12. inter alia: Fundatoriae Ven. Arnesti olim Pragensis Archiepiscopi, quam in Civitate Glacensi suâ devotione paravit sub titulo Montis S. MARIAE Canoniorum, propter multa fidelia, utilia, & grata obsequia, quæ ab ipso tunc vivo recepimus, &c. volentes omnino, in omnibus suis juribus, &c. conservare. Mandavimus, &c.

Fundationis litteras sigillo Arnesti. *Est si-*

gillum Arnesti grande in rubra cera; sed & in throno Archiepiscopus in Archiepiscopali habitu; ponè adstant duo Leones; ad latus dextrum sub throno, insigne visitur Archiepiscopatus usitatum, in campo nigro alba linea; a sinistris medius Equus frenatus; circum sigilli

mat-

margines legitur: Sigillum Arnesti DEI gratiâ Archiepiscopi Sanctæ Ecclesiæ Pragensis.

Omnes historici affirmant, Glacensem *Fundationem* amore *Beatissimæ Virginis perfectam*. *Paprocins*: Ernestus Archiepiscopus rursus aliud Cœnobium Glacij condit, idque in honorem B. Virginis. *Stransky Piccardita*: Glacense Cœnobium divæ Virgini dedicatur. *Idem habet Chronicon M. S. Glacense. M. S. Vita. Hagedek, &c.*

Paproc. in Diadocho C. de Monasterijs.

Stransky in Rep. Bojem. C. 27

§. 3. Cœnobium Glacense multis opibus augetur ab Arnesto, singularibusque Privilegijs exornatur.

Jam saepe dixi, *Arnestum* plus ferè in conservandis, quam inchoandis rebus operæ, ac diligentia adhibere solitum. Itaque etsi jam numeris suis omnibus absoluta fundatio videbatur, inductique *Canonici*, non cessabat tamen optimus *Praesul* majora ac majora opum & potentia praesidia Cœnobio suo adjungere: In primis *Parochiam in Kostomlat*, in perpetuum à *Praeposito* regendam, attribuit. Datae sunt litteræ A. 1352. 21. Martij in Refectorio apud Ecclesiam nostram Pragensem, annexo ipsi Pragensi Ecclesiæ. Addidit eodem anno Cœnobio ipsam villam suam egregiam, *Kostomlat* appellatam, quam postea pro *Willemsdorff*, ob vicinitatem, *Canonici* commutarunt. Sed jam antè *Arnestus* Patronatus in *Schwedldorff*, & *Paczdorff* Anno 1350. Cœnobio donaverat *Arnestus*, priusque (ut erat Princeps liberalissimus) Ecclesiam eo in loco exstruxit, quæ etiamnum in aditu ipso templi, *Arnesti* praefert insignia, & dimidiatum Equellum è lapide excisum ostentat. Villæ deinde pulcherrimæ addita Cœnobio: *Luka, Slupno, Chodun, Westud, Dussnik, &c.*

Arnestus bona Cœnobio adijcit.

Archio. tit. Praepositura & tit. VVerndorff.

Pecuniam in futuras necessitates Cœnobio relinquit.

Sed etiam pecuniam grandem, ut necessitatibus futuris confuleret, *VEN. Arnestum* *Canonici* Regularibus reliquit, vel ex